

Počet zmínek: 1

Online: 1 |

Seskupeno dle: Typu média

Seřazeno dle: Datum vydání - od nejnovějších

Online 1

Tomáš Jirman hraje v Kardinální chybě a říká: Potkávat se s divákem nablízko je velké plus

[přejít na web](#)

Online, Datum publikace: 07.11.2025 19:37, Datum importu: 07.11.2025 20:49, Zdroj: ostravan.cz, Autor: Ladislav Vrchovský, Rubrika: Divadlo, Periodicita: Denně, Provozovatel: Aleš Honus, Země: CZ, AVE: 1 500 Kč, GRP: 0,03, OTS: 2 752, Měsíční návštěvnost: 13 606, RU/den: 2 752, RU/měsíc: 36 536

Kterou postavu v Kardinální chybě hrajete?

Já hraju katolického biskupa Konráda Glöcknera.

Myslel jsem si to. Když jsem viděl jména hereckého týmu, vy a postava biskupa, to se přímo nabízí. O čem je hra Kardinální chyba?

Já vám nemůžu moc prozradit, protože ta hra je založena na překvapení. Můžu prozradit kulisu: odehrává se to na zapadlém německém biskupství, kam chce přijet nový papež v rámci své okružní cesty na návštěvu. Probíhají přípravy na uvítání hosta a z toho se odvíjí spousta tu více, tu méně komických situací.

Dobře, Je to v zájmu diváckého zážitku, předem nic neprozrazovat. Jaký je člověk ten váš biskup?

Těžko stručně říct. Takový nepraktický, trochu idealistický moula. Nebo spíš medvídek.

V inscenaci Kardinální chyba. (Foto: Martin Kusyn)

Co tím myslíte, medvídek? Plyšová hračka pro dítě, potažmo člověk, který je hračkou v rukou lidí?

Ne, ne, jenom to jeho tempo je takové pomalé, takhle to myslím. Hodně mi připomíná někdejšího režiséra divadla v Šumperku Františka Čecha.

Františka Čecha? Už vám rozumím. František byl trošku menší postavy, ani ne tak pomalý, jako spíše hodný a rozvážný. Kardinální chybu uvádí **NDM** na scéně Dvanáctka. Tam jste měl už několik hezkých rolí. Jak se vám tam hraje?

Šance takhle nablízko se potkávat s diváky, to je velké plus. Trochu mínus je to, že se tam vejde tak málo lidí. Myslím do hlediště. Kdyby to bylo o třicet míst větší, bylo by to sympatičtější. Je to takové strašně nahňahané ... Trochu mi vadí ta forbína.

Myslíte vyvýšené jeviště, i kdy jen trochu? Možná by bylo lepší podobné uspořádání jako například v Komorní scéně Aréna nebo ve Studiu G, kde první řada hlediště je ve stejné úrovni jako hrací plocha. Ale i klasické jeviště, ve Dvanáctce jde spíše o „jevišťátko“, se někdy hodí ...

To jistě. Dvanáctka má hodně pozitiv.

V inscenaci Kardinální chyba. (Foto: Martin Kusyn)

Vy a Jan Fišar jste takoví dva ostravští bardi, odešli jste do hereckého důchodu, ale pořád ještě hrajete a jsou z toho stále krásné herecké výkony. Jak na velkém jevišti, tak ve Dvanáctce.

Základ hereckého života je v tom, že buď člověk nemá do čeho píchnout, nebo najednou má toho tolik, že nestíhá. Tohle jsou dva extrémy. Jak píše Karel Čapek: Je hrozné, kolik útrap podstupuje herec nebo herečka, kteří hrají, kdežto ti, kteří nehrají, podstupují muka stokrát horší... Já zatím nemám tu zkušenost, že by mi někdo řekl – vrať klíče a už sem nechod'. V loňské sezoně jsem měl dvě krásné role. Ten Černý pes ve Dvanáctce v Diskotece Paraiso, a pak Děda v Ptáčcích v Divadle Antonína Dvořáka. I když jsem pak od premiéry Ptáčků v lednu už až do června nic nezkoušel. I na to si člověk zvykne a krásně zleniví...

Ptáčci se ještě hrají, a je to skvělá inscenace vynikající hry s nesmírně aktuálním tématem střetu mezi Židy a Palestinci. Ve vynikající režii Aminaty Keity. Představení bude navíc letos součástí festivalu Ost-ra-var a bude o něm určitě obsažná debata na jednom z kritických seminářů. Jaká byla spolupráce s jednou z nejvýraznějších mladých režisérek v českém současném divadle?

Přišla s jasnou vizí. Věděla, co chce. Měla a jistě pořád má neuvěřitelnou trpělivost při práci. Umí dovést herce tam, kam chce, aby došel. A navíc jako noblesní žena s výraznou výškovou převahou si získala přirozený respekt... Spíš vám otevírá cesty, a najednou – když není pánbůh doma – jdete sám ještě dál a dál... A ještě jednu věc vám řeknu. Moje žena Daniela po zhlédnutí představení Ptáčků řekla: Vy jste tam všichni tak klidní a tak soustředění, to jsem

dlouho neviděla. A je to tak. My to hrajeme rádi, i když je to místy složité hraní na složité scéně, ale je to dobře nazkoušené a na kolegy je absolutní spoleh. Že to hrajeme s takovým vnitřním klidem, to je také zásluha režisérky.

Z inscenace **NDM** Ptáčci. (Foto: Martin Kusyn)

A nakonec je z té spolupráce výsledek v podobě vynikajícího hereckého výkonu. To je velké umění a talent pro práci režiséra s herci. Není to všem režisérům dáno. Vy ale nejste jen herec, vy jste také režisér. Jak vy jste přistupoval ke své režii? Viděl jsem jednu z vašich prvních, šlo o Máchův Máj v Komorní scéně Aréna, tehdy ještě na Masarykově náměstí.

Samozřejmě, že člověk o tom kusu přemýšlí nejen jako herec o své roli. Z pohledu celku a tak. Nejen o tom, o čem je jedna postava, ale o čem to je v celku. Máj, to bylo už v druhohorách.

Tak stovky a tisíce let to nejsou, ale víc jak dvacet let to určitě bude.

Máj, to není divadelní hra, ve které přijde postava v určité situaci. Ty kontury na jevišti se v tomhle případě musí udělat. Vymyslet a udělat. Pořád jsem přemýšlel. Vězeň v noci v cele pochybuje o všem. Je nebe prázdné? Co s tím? Až mě nakonec k odpovědi přivedli dva: Karel Hynek Mácha a otec Ryška, dnešní šéf TV Noe. Ten to řekl několika málo slovy: Máj, to je láska! A láska je Bůh. Pak jsem se dostal k Máchovu rukopisu, ve kterém autorsky text rozdělil na stránky, jak chtěl, aby to bylo vytištěno. Tam na jedné stránce vyvádějí vězně po probdělé noci ven, je krásné májové ráno a on kráčí ke kapli. Stane před ní a ten verš, který tam v té chvíli Mácha napsal, je sólo až na další stránce. A zní: Před Bohem, pokořen, v modlitbě tiché stál. A v té chvíli jsem si řekl: To je ono! Krásná májová příroda dává světu smysl a boží řád. Ale mluvmě raději o jiných režisérech, o těch, co vymyslí neskutečně krásné věci! Jako třeba Honza Mikulášek. Na to by člověk nepřišel, kdyby si deset tužek vypsál.

To je ta režijní invence. Téma režie jsme otevřeli tím, že vy jste herec i režisér. A někdy je ten herec uvnitř režiséra velmi, velmi důležitý. V generálovém týdnu zejména. Herec nebo herečka pořád neví, jak svoji repliku zahrát a větu intonovat. Nastoupí herec doposud skrytý v režisérovi. Vejde do situace na jevišti, ukáže, jak si to představuje a je vymalováno. Skvěle to umí Janusz Klimsza, a vy také, jak mi mnozí prozradili.

Možná to tak někdy bylo, ale jak říkám, to už je dávno.

Vraťme se k inscenaci Ptáčci. Je dobře, že se Ptáčci v Ostravě stále hrají. Třeba zrovna ve žhavé současnosti, kdy se opět řeší situace na Blízkém východě, další z řady nekonečných střetů mezi Židy a Palestinci v místě tisíciletého střetu dvou národů a dvou náboženství. V čem je podle vás jádro problému mezi Izraelem a Palestinou?

Tam se to tluče navzájem už několik tisíc let. Ale podívejte se na celý svět. Proč má člověk potřebu pořád brát palici do ruky a někoho mlátit? Dcera se mě nedávno ptala, proč pořád někdo mlátí Židy.

To se v dějinách vleče od ukřižování Krista. Ale zmínil jste dceru. Takže téma dětí. Máte dva syny a dceru. Vy s manželkou jste oba divadelníci. Co děti?

To bych doplnil: z prvního manželství mám už velmi dospělého syna Pepu a dceru Andulí, která je tanečnicí, a oba mají děti, takže jsem hrdým dědou. Druhé dceři, Emilce, je patnáct a má ráda dějepis. Zajímá ji historie, vztahy mezi lidmi, sám jsem zvědavý, co si vybere.

A kluci?

Ten nejstarší se živí výškovými pracemi, František studuje na ČVUT v Praze, Václav je na gymplu a je to spíš botanik.

Není vám líto, že vaše děti neinklinují k práci ve světě divadla?

Řeknu to takhle: Jestli děti opravdu, ale opravdu zatouží po nějaké divadelní dráze, tak jim bude úplně jedno, co si o tom myslím já. A když dítě opravdu chce dělat to, co si samo vybere, proč ne?

A vykročí na vlastní cestu životem. Tak to má být. Ještě než se tentokrát rozloučíme, prozradíte, v jaké roli vás ostravské divadelní publikum uvidí příště? A kdy to bude?

Bude to starý opilec Ivolgin v Dostojevského Idiotovi. Premiéra bude v lednu 2026.